

שבת עב. (ש אחרונה) עד עג. (המשנה)

ביאורי מושגים
 העובד ע"ז בלי לקבל אותה כאל - פטור (הריטב"א מעיר שלמרות שפטור מכרת עדיין יש איסור בדבר).
 העובד ע"ז מאהבה או יראה - האמוראים נחלקו האם במקרה כזה פטור או חייב.
 מהו עובד מאהבה ויראה -
 רש"י: עובד ע"ז מאהבת אדם שמבקש זאת ממנו או מיראתו אותו.
 רמב"ם: עובד ע"ז כיוון שהוא אוהב את הצורה או מיוחד ממנה אבל הוא לא קיבל אותה כאל.

המקרים שבהם נחלקו אב"י ורבא:

1. התכוון לחתוך ירק.
 הוא חשב שהירק הוא תלוש,
 בפועל הירק היה מחובר.
2. התכוון לזרוק אבן למרחק X
 הוא חשב ש $2=X$ אמות,
 בפועל $4=X$ אמות.
3. התכוון לזרוק אבן לרשות X,
 הוא חשב ש X היא אותה רשות,
 בפועל X היא רשות אחרת.

התכוון לבצע פעולה פיזית מסוג א' וביצע פעולה פיזית שונה ממה שתיכנן:
כולם מודים: מוגדר מתעסק ופטור.

התכוון לבצע פעולה פיזית היוצרת השלכה מסוימת וביצע את הפעולה הפיזית המתוכננת אלא שפעולה זו יצרה השלכה שונה ממה שתיכנן:
רבא: מוגדר מתעסק ופטור.
אב"י: מוגדר שוגג וחייב חטאת.

ברייאתא

למה מתכוונת הברייאתא ב'בלי כוונה':
רבא: האדם התכוון שלפעולה תהיה משמעות אחרת.
אב"י: האדם התכוון לפעולה אחרת.

חומר בשבת מבשאר המצוות:
 בשבת אם עשה שתי מלאכות בהעלם אחד - חייב שתיים.
 בשאר המצוות - חייב אחת.
חומר בשאר המצוות מבשבת:
 בשבת אם עשה בלי כוונה - פטור.
 בשאר המצוות - חייב.

מיהם 'שאר המצוות' שאליהם מתייחסת הברייאתא:

אבל במצוות אחרות אם עבר על שני איסורים יחד, למשל - אם אכל חלב ודם - חייב שתי חטאות.

ברישא: רק עבודה זרה.
 עבר על שני איסורי ע"ז יחד, למשל - זבח, קיטר וניסך - חייב חטאת אחת.
 עבר על שני איסורי שבת יחד, למשל - קצירה וטחינה - חייב שתי חטאות.

בע"ז קשה מאוד למצוא מקרה של 'לא מתכוון'.
 בתחום של ע"ז הכוונה משפיעה על המציאות ולא רק על האיסור.
 כשלא התכוון אין אפילו פעולה מציאותית של עבודה זרה.

בסיפא: כל המצוות חוץ מע"ז.
בשבת - אם לא התכוון - יש מציאות של חילול אבל אין איסור.
בשאר המצוות - גם אם לא התכוון - יש מציאות ויש איסור.

המקרה היחיד שבו יש חוסר כוונה ובכ"ז מוגדר מציאותית כע"ז:
 עבד מאהבה ויראה (רק לפי אב"י המחייב במקרה זה).